

Jaarverslag 2024

Algemeen

De Stichting Vrienden Stoomgemaal Halfweg heeft als doel het in stand houden van het Stoomgemaal te Halfweg als monument met een werkende stoombemaalingsinstallatie alsmede het inrichten en exploiteren van een museum.

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor de activiteiten, die vormgeven aan deze doelstelling. Het bestuur vergadert ongeveer acht keer per jaar. Het bestuur bestond in 2024 uit: Paul te Beest, voorzitter, Mary de Haan-Knijp, penningmeester tot 26 maart, Peter van het Padje, penningmeester van 16 juli tot 15 oktober (vanaf 15 oktober neemt Mary de Haan-Knijp het penningmeesterschap waar), Bart Huisman, secretaris, Gertjan van den Boogaard, Gé Nibbering, Ruud Wever, leden. Raymond van Haeften was formeel lid tot 15 oktober, maar moest wegens ziekte na 23 januari verstek laten gaan en is begin 2025 overleden. Bart Driessen is per 15 oktober bestuurslid geworden. Naast de voorzitter, penningmeester en secretaris hebben de bestuursleden de volgende aandachtsgebieden: Gertjan van den Boogaard: bouwzaken en onderhoud; Gé Nibbering: samenwerking en interne veiligheid; Ruud Wever: PR en Communicatie (in samenwerking met Mary de Haan-Knijp); Raymond van Haeften: fondswerving. Bart Driessen: sociale media (in samenwerking met Ruud Wever). De functie penningmeester is nog steeds vacant.

De dagelijks activiteiten worden verricht door de vrijwilligers. Zij hebben hun activiteiten onderverdeeld aan de hand van functies op het gebied van receptie/educatie/rondleiding/techniek en stoken.

De vaste activiteiten zijn de openstellingen voor publiek tijdens stoomdagen. In de periode van april tot en met november is het gemaal één keer per maand een weekend, bij voorkeur het eerste weekend van de maand open. Het gehele jaar door is het gemaal op verzoek open voor recepties, bijeenkomsten en trouwceremonies, met en zonder stoom; in de maanden november, januari en december alleen zonder stoom. Daarnaast hebben er losse activiteiten, al dan niet met stoom plaatsgevonden. Deze betreffen:

- Ontvangst met rondleiding en informatie voor leerlingen van het basisonderwijs in de gemeente;
- Ontvangst met rondleiding en informatie voor leerlingen van het beroepsonderwijs;
- Deelname Open Monumentendagen;
- Deelname Molen- en Gemalendagen;
- Ontvangst van groepen in het kader van losse verhuur;
- Deelname aan de Dag van het kind;
- Deelname aan NLDoet.
- Officiële trouwlocatie Haarlemmermeer

Overige activiteiten

- De opening van het seizoen 2024 was op 5 april. Patrick Poelman, voorzitter van de Gemalenstichting en wethouder Sedee van Haarlemmermeer verrichtten de openingshandeling.
- Op 16 maart is meegedaan aan NL DOET. Wethouder Charlotte van der Meij heeft op deze dag met haar familie de handen uit de mouwen gestoken.
- De Dag van het Kind was op 2 juni. De dag is goed bezocht (165 bezoekers), mede dankzij de vele interessante activiteiten. Er was onder andere een legomodel van het stoomgemaal te bewonderen. Dit model is ook op 11 en 12 mei gepresenteerd.
- Gebleken is dat er meer bezoekers komen als er extra activiteiten plaatsvinden naast het op stoom draaien. Zo zijn er op 11 mei, 6 juli en 5 oktober technische rondleidingen gegeven, die goed werden bezocht.
- Op 7 juli, 15 september en 6 oktober heeft vrijwilliger Frans de Haan een lezing verzorgd onder de titel 'Nederland leeft met water'
- Op 6 oktober hield bestuurslid Ruud Wever een presentatie met als titel 'Hoe stoom het nog even won van stroom'. De presentatie ging over het in 1922 genomen besluit om de toenmalige twee stoommachines van elk 150 pk te vervangen door de huidige 500 pk stoommachine.
- De Open Monumentendagen waren op 14 en 15 september. Tijdens dit weekend was het gemaal onder stoom
- De eindejaarbijeenkomst voor bestuur en vrijwilligers en partners vond plaats op 23 november. Traditioneel was er, naast een drankje en een hapje, een stampotmaaltijd.

Gebouw

Er was lekkage in één van de stoomleidingen. De leidingen zijn vervolgens gecontroleerd en vervangen door de vrijwilligers zelf, hetgeen een hele klus was.

Groot onderhoud

Het bestuur heeft op 27 februari besloten akkoord te gaan met de overeenkomst van aanneming van werk met Holleman ad € 440.000,-- ex BTW.

Er is in 2023 een bouwteam gevormd. Als extern adviseur neemt Jannes Vos hierin deel. Hij is deskundig op het gebied van projectontwikkeling. Als voorzitter treedt voorzitter Paul te Beest op. Bart Huisman is secretaris en Gertjan van den Boogaard is lid.

Voorwaarde verbonden aan de subsidie van het Rijk (RCE) ad € 116.768,-- was, dat de stichting vóór aanvang van het werk overleg zou hebben met de Rijksdienst. Deze is op bezoek geweest (dhr. Bogerd). In zijn rapport legt de inspecteur de plicht op om een kleurhistorisch onderzoek te doen. In overleg met de gemeente is dit onderzoek uitbesteed aan architectenbureau Vis. Daaruit volgde de verplichting om de ramen grachtengroen te schilderen met banden van crème.

Op 1 maart is de aannemingsovereenkomst ondertekend door het bestuur en de aannemer. De werkzaamheden vonden in de periode 4 maart tot medio juli plaats. Het machinegebouw en het ketelhuis zouden een opknappbeurt krijgen. Door tegenvallers met het dak en de ramen kon dit om budgettaire redenen niet geheel gebeuren. Tijdens het werk is besloten het machinegebouw geheel en het ketelhuis gedeeltelijk op te knappen.

Wethouder Marja Ruigrok (Cultuur) van de gemeente Haarlemmermeer heeft op zaterdag 5 oktober de eerste fase van het groot onderhoud van Stoomgemaal Halfweg afgerond. Dat deed zij door een laatste lik verf aan te brengen op de reling van het machinegebouw.

Openstelling museum

In 2022 heeft het bestuur diverse besluiten genomen op basis van de onder leiding van Frans de Haan gevormde Werkgroep Toekomstbestendig Stoomgemaal Halfweg. Er staan nog diverse aanbevelingen van de werkgroep open. Deze blijven onder de aandacht van het bestuur. Op basis van dit rapport is ook een evaluatie over het verslagjaar 2023 gemaakt. Alle vervolgstappen zijn nog niet gedaan wegens de aandacht van het bestuur voor het groot onderhoud.

Eind 2024 is er in het bestuur gesproken om vanwege de kosten het aantal stoomdagen in 2025 te beperken tot 8 zondagen, maar wél elke zondag open te gaan met een aanbod van activiteiten voor het publiek. Het bestuur besloot om dit idee als voornemen te bespreken met de vrijwilligers in januari 2025.

Subsidies en donaties algemeen

Het Hoogheemraadschap Rijnland doneerde opnieuw een bedrag van € 10.000,--.

De gemeentelijke subsidie bedroeg in het verslagjaar € 2.650,--.

De opbrengst van RaboClubSupport bedroeg in 2023: € 1.958,-- Dit geld is in 2024 besteed aan de aankoop van tafels en klapstoelen. In 2024 hebben we ons opnieuw gekandideerd voor een bijdrage. Deze is toegekend op 6 oktober en zal in 2025 worden besteed aan een monitor ten behoeve van het project: "Vastleggen verhalen rond het Stoomgemaal Halfweg" en aan een speciaal voor kinderen geschreven animatieverhaal over gestolen kolen.

R. Breure BV verzorgde geheel belangeloos het transport van de in 2024 aangeschafte kolen en Kesbeke Fijne Tafelzuren BV deed een donatie van € 375,--

Kromhout Museum te Amsterdam heeft een schenking gedaan in de vorm van een generator als museumstuk.

Het bestuur heeft ook besloten om partner te worden van de Vriendenloterij. Mensen die loten hebben of kopen kunnen Stichting Stoomgemaal Halfweg steunen door ons als goed doel te bestemmen. Per trekking levert dit voor ons geld op.

Donaties Groot Onderhoud

Voor het project groot onderhoud zijn er (naast de subsidie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) de volgende subsidies ontvangen: Cultuurfonds: € 35.000,--; gemeente Haarlemmermeer € 45.000,--; Gravin van Bylandtstichting € 5.000,--; J.C. Ruigrokstichting € 10.000,--; Hendrik Mullerfonds € 5.000,-- ; Hoogheemraadschap van Rijnland € 45.000,-- . Provincie Noord-Holland: € 84.000,-- en Fa. Roskam € 5.000,--.

Samenwerking

In samenwerking met Museum Cruquius werd opnieuw een combikaart uitgegeven voor bezoek aan beide musea in één stoomweekend.

Het bestuur is vertegenwoordigd in het Museum Platform Haarlemmermeer en levert bijdragen aan het Erfgoed Journaal Haarlemmermeer.

De stichting heeft zich aangesloten bij de Nationale Monumentenorganisatie. Doel is een efficiënt beheer en behoud van monumenten.

Scholen

Op 19 april hebben zo'n 50 leerlingen van de mbo-school Kaj Munk uit Hoofddorp de opdracht gekregen om een circulair en energieneutraal bezoekerscentrum te bedenken en een maquette daarvan te maken. Na een eerste kennismaking met het gemaal, presenteerden de leerlingen op 26 juni de maquettes onder toezicht van ouders en grootouders. De 15 maquettes zijn beoordeeld en telden mee voor het eindcijfer.

Ten behoeve van de scholen verschijnt ieder jaar de Erfgoedbrochure Haarlemmermeer in samenspraak met C. Hieruit kunnen scholen voor primair onderwijs in en rondom Haarlemmermeer een keuze maken om met klassen deel te nemen aan culturele activiteiten. Het stoomgemaal heeft een lespakket voor de groepen 7 en 8 onder het motto: 'Stoomgemaal Halfweg, een stomende ervaring'. Het stoomgemaal stond prominent op de cover van het full colour magazine.

PR en communicatie

Social media spelen een steeds grotere rol als communicatiemiddel. Het stoomgemaal beschikt over een website en is zichtbaar op een eigen Facebookpagina, LinkedIn, en sinds kort ook Instagram, YouTube en TikTok. Daarnaast ook op www.inzwanenburghalfweg.nl en op een aantal andere websites, zoals die van Het Nationaal Monumentenportaal, Kunst en Cultuur op School (C.), Ha!meer en de toeristische website van de gemeente Haarlemmermeer.

De nieuwspagina van de website is actueel en de social media pagina's van het stoomgemaal hebben een groeiend aantal 'volgers'. Ten behoeve van de vrijwilligers wordt na iedere bestuursvergadering een interne nieuwsbrief uitgegeven. In het verslagjaar zijn negen nieuwsbrieven verschenen. De website, de nieuwsbrief en de verschillende social mediakanalen worden actief onderhouden door twee leden van het bestuur.

In 2024 was het ook weer mogelijk om een zogenoemde review te schrijven op de website naar aanleiding van een bezoek aan het gemaal. Daar wordt regelmatig gebruik van gemaakt. De reviews worden gemonitord door bestuurslid PR en Communicatie Ruud Wever.

In januari 2022 verscheen de eerste editie van het Erfgoedjournaal Haarlemmermeer. Dit is een tweemaandelijks videojournaal met informatie en nieuwtjes over erfgoedgoedinstellingen. Het wordt geproduceerd door MeerDoc een partner van MeerRadio. In 2024 zijn opnieuw zes afleveringen gemaakt, waaraan Stoomgemaal Halfweg heeft meegewerkt.

Begin 2024 is een externe nieuwsbrief ontwikkeld. Iedereen die belangstelling heeft voor het stoomgemaal kan zich aanmelden via de website. Deze nieuwsbrief verschijnt drie á vier keer per jaar. Er zijn in het verslagjaar drie externe nieuwsbrieven verschenen.

Anouk van Campen heeft als onderdeel van haar opleiding stage gelopen bij Vos en Partners te Rotterdam. Zij heeft een scriptie opgesteld met aanbevelingen voor het stoomgemaal op het gebied van de sociale media. Inmiddels zijn we behalve op Facebook en LinkedIn ook actief op Instagram, YouTube en TikTok. Ons nieuwe bestuurslid Bart Driessen heeft bijzondere aandacht voor deze acties.

Bedrijfshulpverlening

Aan de opleiding voor BHV (Bedrijfshulpverlening) hebben 10 vrijwilligers deelgenomen. De opleiding bestond uit EHBO-hulp, reanimatie, AED, brandbestrijding en ontruimingsprocedures. Alle deelnemers ontvingen en BHV-certificaat.

Gé Nibbering heeft zich bezig gehouden met een update van het Veiligheidsplan van het stoomgemaal. De veiligheidscoördinator is eind 2023 gestopt en sindsdien is deze vacature helaas nog niet vervuld.

Vrijwilligers

Hans Gaarenstroom en Matthijs Kolkman zijn als vrijwilliger toegetreden. Ronald Steffens, Kees Kraaiveld en Sander van Veen hebben zich afgemeld als vrijwilliger. Ralph Timmers was dit jaar 25 jaar verbonden aan het stoomgemaal.

Kees Visser heeft eind april een Koninklijke Onderscheiding ontvangen, in de vorm van Ridder Oranje Nassau, voor zijn jarenlange inzet voor de maatschappij, waaronder als bestuurslid en vrijwilliger bij de Nederlandse Zeevarendencentrale, en al 20 jaar als uiterst deskundig vrijwilliger bij Stoomgemaal Halfweg

Halfweg, maart 2025

Bestuur Stichting Vrienden Stoomgemaal Halfweg

